

brief : aan Michaël Borremans (2) // De Passanten

De tekening 'Think or Suck (design for a monument)' uit 1999 is een tekening als ontwerp voor een enorme sculptuur in beton en neon ergens eventueel gesitueerd op een plein in Gent. Wel vaker laten jouw tekeningen vermoeden dat sculptuur een discipline is die jou interesseert. Vroeg of laat drong zich de vertaling van tekeningen in ruimtelijke gestalten op. Maar tussen de volledig te controleren werkelijkheid van een met toetsen, lijnen en vegen gevuld blad papier, en de onbeslistheid van de openbare ruimte ligt een gigantisch spectrum om na te denken over wat een beeld in die openbare ruimte zijn kan. Ik weet hoe voorzichtig je bent met het permanent ingrijpen in de openbare ruimte. De aanleiding om het toch te doen is het door architectenbureau Coussée en Goris ontworpen bibliotheekgebouw. Dit gebouw is meer dan een bibliotheek, het is een architecturaal volume dat de stad Gent een nieuw centrum en een nieuwe richting geeft. Het is een gebouw gedacht als een spil van ontmoetingen en bewegingen. Het plein voor het gebouw is een knooppunt, een plek waar ook kan worden stil gestaan. En het is voor die plaats dat jij de bronzen sculptuur 'De Passanten' hebt gemaakt. De sculptuur is een bijna 3m hoog bronzen beeld bestaande uit vier verschillende kleurige figuren : een man in witte overall, een vrouw in het rood, een man in pak en een vrouw met witte sjaal op het hoofd en tas in de hand. De 4 figuren leunen met het hoofd naar elkaar toe, ze steken letterlijk de koppen samen. Zoals de titel laat vermoeden gaat het om toevallige voorbijgangers. De figuren hebben iets kunstmatig en tegelijkertijd gewoon. De kleuren zijn fel en vrolijk. Het beeld zelf helder en leesbaar. De vier personages lijken wel onschuldige prototypes van een gestileerde banale wereld. Elke Märklin modelspoorbaan kent pas zijn perfectie als deze idyllische miniatuurwereld wordt bevolkt door maquette-figuurtjes. En het is in die figuurtjes dat het beeld 'De Passanten' zijn oorsprong vindt. De vervormde niet perfecte vorm van lijf en leden is het gevolg van het monumentaal opblazen van de miniaturen tot de sculptuur zoals ze nu op het plein staat. Schaal en verhoudingen zijn in je tekeningen vaak een middel om de relatie tussen werkelijkheid en fictie te manipuleren. In 'De Passanten' draagt de schaal van het beeld bij om de omgeving te schragen. De figurengroep wordt een 'monumentale miniatuur' die in een speels ritueel de vluchtigheid van het alledaagse overleeft. Geen enigmatisch kryptisch beeld, maar een voor iedereen toegankelijk leesbaar kunstwerk. De sculptuur 'De Passanten' verhoudt zich niet alleen tot de architectuur van de bibliotheek, maar ook tot de gebruikers die een plein tot een plein maken.

Philippe Van Cauteren, Gent, 10 juni 2017